

Članak 79.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlansko-podrinjskog kantona".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKO-PODRINJSKA
ŽUPANIJA

SABOR
Broj: 01-011-131-13/98
Tuzla, 30.6.1998. godine

Predsjednik
Sabora Tuzlansko-podrinjske
županije,

Fuad Hadžiyavdić, v.r.

721

Na osnovu poglavlja IV, odjeljak B, člana 33. stav 1. tačka e) Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI OKOLICE

Prolašava se Zakon o zaštiti okolice koji je donijela Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona na sjednici od 30. 6. 1998. godine.

Broj: 01/1883/98
Tuzla, 07. 07. 1998. godine

Predsjednik
Tuzlansko-podrinjskog kantona,
dr. Sead Jamakosmanović, v.r.

ZAKON O ZAŠTITI OKOLICE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom se na području Tuzlansko-podrinjskog kantona (u daljem tekstu: Kanton) uređuje:

- zaštita radi očuvanja okolice, smanjivanja rizika za život i zdravlje ljudi, osiguravanje i poboljšavanje kvaliteta življenja za dobrobit sadašnjih i budućih generacija,

- sistem zaštite i unapređenja okolice, mjere zaštite, postupak stavljanja pod zaštitu i upravljanje zaštićenim prirodnim dobrima, mjere i postupci zaštite od štetnih uticaja djelatnosti za okolicu, finansiranje zaštite i njeno unapređenje i organizacija vršenja poslova zaštite i unapređenja okolice.

Mjere i uslovi zaštite prirodnih dobara i radom stvorenih vrijednosti okoline sprovode se u skladu sa ovim Zakonom, ako za pojedine oblasti zaštite okoline drugim zakonom nisu propisane posebne mjere zaštite.

Član 2.

Okolica je dobro od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i Kanton i uživa njihovu posebnu zaštitu.

Upravljanje okolicom se provodi pod uslovima i na način propisan ovim i posebnim zakonima.

Član 3.

Okolica je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština, kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek.

Član 4.

Zaštitom okolice osigurava se cjelovito očuvanje kvaliteta okolice, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korišćenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okolicu, kao osnovni uslovi zdravog i održivog razvoja.

Član 5.

Osnovni ciljevi zaštite okoliša, u ostvarivanju uslova za održivi razvoj jesu:

- trajno očuvanje izvornosti, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanje ekološke stabilnosti,
- očuvanje kvaliteta žive i nežive prirode i racionalno korišćenje prirode i njenih dobara,
- očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika,
- unapređenje stanja okolice i osiguravanje boljih uslova života.

Član 6.

Osnovni ciljevi zaštite okoliša iz člana 5. ovog Zakona postižu se:

- predviđanjem, praćenjem, sprječavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih uticaja na okolicu,
- sprječavanjem rizika i opasnosti po okolicu,
- zaštitom i uređenjem izuzetno vrijednih dijelova okoline,
- podsticanjem korišćenja obnovljivih prirodnih izvora i energije,
- podsticanjem upotrebe proizvoda i korišćenja proizvodnih postupaka najpovoljnijih za okolicu,
- ujednačenim odnosom zaštite okoline i privrednog razvoja,
- sprječavanjem zahvata koji ugrožavaju okolicu,
- sanacijom oštećenih dijelova okoline,
- razvijanjem svijesti o potrebi zaštite okoline u odgojnom, obrazovnom i radnom procesu,
- donošenjem pravnih propisa o zaštiti okoline,
- obavješćavanjem javnosti o stanju okoline i njenim sudjelovanjem u zaštiti okoline,
- povezivanjem sistema i institucija zaštite okoline Kantona, Federacije BiH i Hercegovine, s međunarodnim institucijama zaštite okoline.

II. ORGANIZACIJA POSLOVA ZAŠTITE OKOLICE

Član 7.

Zaštitu okoline i njeno unapređenje osiguravaju:

- Skupština Kantona,
- Vlada Kantona,
- predstavnička i izvršna tijela lokalne samouprave i uprave (općine i grada).

Stručno obavljanje poslova zaštite okoliša i provođenja mjera zaštite okoliša osiguravaju organi kantonalne uprave i upravni organi jedinica lokalne samouprave i uprave nadležni za obavljanje poslova zaštite okoliša i pravna lica registro-vane za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Član 8.

Skupština i Vlada Kantona donose akte o zaštiti okolice i njenom unapređenju od interesa za Kanton.

Akti od interesa za Kanton su:

- strategija zaštite okoline i njenog unapređenja,
- programi zaštite okoline i njenog unapređenja,
- kantonalni zakoni iz oblasti zaštite okoline,

- izvještaji o stanju zaštite okolice i njenom unapređenju,
- drugi akti vezani za zaštitu okolice i njeno unapređenje (pravilnici, uputstva, smjernice, naredbe, zaključci, planovi, programi, mjere i dr.).

Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona, razmatrajući izvještaj o stanju zaštite okolice, utvrđuje najpogodniji i najefikasniji organizacioni oblik vođenja poslova zaštite okolice.

Član 9.

Kantonalni organ koji obavlja poslove zaštite okolice je Ministarstvo urbanizma, prostornog uređenja i zaštite okolice (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Ministarstvo:

- vrši upravne i stručne poslove koji se odnose na provođenje zakona i drugih propisa,
- vrši upravni, odnosno inspekcijski nadzor,
- daje mišljenja o aktima iz oblasti zaštite okolice Kantona,
- vodi katastar zagađenja i praćenje uticaja zagađenja na okolicu,
- daje mišljenje na procjenu uticaja zahvata na okolicu Kantona,
- vrši praćenje mjera za unapređenje okolice,
- obavlja proučavanje, praćenje i evidentiranje dokumentacije iz oblasti zaštite okolice,
- vrši koordinaciju istraživanja u oblasti zaštite okolice i njenog unapređenja ukoliko nisu u nadležnosti drugih tijela kantonalne uprave,
- obavlja i druge poslove koji mu se stavljaju u nadležnost.

Član 10.

Općine i grad kao jedinice lokalne samouprave i uprave uređuju, organizuju, finansiraju i unapređuju poslove zaštite okolice koji su lokalnog značaja.

Zaštita okolice općina i grada obuhvata:

- osiguravanje uslova za provođenje programa zaštite okolice i njenog unapređenja,
- pripremu i provođenje sanacija kada je to njihova obaveza,
- osiguravanje praćenja stanja okolice (monitoring) i mjerenja imisije kada je to njihova obaveza,
- osiguravanje uslova za vođenje katastra zagađenja okolice,
- osiguravanje uslova za vođenje evidencije o stanju okolice,
- osiguravanje uslova za provođenje mjera zaštite okolice,
- način obavještanja javnosti,
- provođenje drugih mjera u skladu sa ovim Zakonom i pojedinim propisima.

Član 11.

Građani kao pojedinci ili organizovani, radi zaštite okolice i društva, strukovna udruženja i druge nevladine organizacije pridonose ostvarivanju ciljeva zaštite okolice.

Član 12.

U cilju postizanja koordiniranog i usaglašenog privrednog razvoja s potrebama zaštite okolice, stručne i naučne osnove za uređenje pojedinih pitanja, Vlada Kantona osniva Savjet za zaštitu okolice koji čine naučni, stručni, javni i drugi radnici.

Savjet daje mišljenja, prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja zaštite okolice i privrednog razvoja i o prijedlozima dokumenata koje donosi Vlada i Skupština Kantona.

Član 13.

Pravna lica registrovana za obavljanje stručnih i naučnih poslova zaštite okolice obavljaju poslove u vezi sa praćenjem stanja okolice (monitoring), izrađuju stručne podloge i elaborate zaštite okolice, stručne poslove pripreme i izrade studije uticaja na okolicu, obavljaju poslove stručnog obrazovanja radi sticanja znanja i usavršavanja u provođenju zaštite okolice ukoliko ovim Zakonom to nije drugačije predviđeno.

Pravno lice može započeti obavljanje djelatnosti iz stava 1. ovog člana uz prethodnu saglasnost federalnog ministarstva nadležnog za zaštitu okolice (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo), a za potrebe stručnog obrazovanja o zaštiti okolice potrebna je prethodna saglasnost Federalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

Član 14.

Za obavljanje poslova kojima se ostvaruje upravljanje zaštitom okolice na području Kantona, Vlada Kantona osnovat će Kantonalnu upravu za zaštitu okolice (u daljem tekstu: Uprava).

Član 15.

Zadatak Uprave je trajno i nesmetano obavljanje javnih službi i drugih poslova kojima se ostvaruje upravljanje zaštitom okolice u obimu utvrđenom planovima i u skladu sa sredstvima koja se na temelju zakona i propisa osiguravaju za takve namjene.

Osnovne djelatnosti Uprave su:

- izrada kratkoročnih i dugoročnih planova i programa u oblasti zaštite okolice,
- izrada osnova za praćenje stanja okolice (monitoringa),
- izrada osnova usmjeravanja naučnoistraživačkog rada iz oblasti zaštite okolice,
- izrada osnova osiguranja najpovoljnijih tehničkih, proizvodnih i ekonomskih mjera upravljanja okolicom,
- izrada osnova ravnomjernog privrednog razvoja i djelotvorne zaštite okolice (održivog privrednog razvoja),
- izrada kratkoročnih i dugoročnih mjera za sprječavanje zagađenja okolice i redoslijed njihovog ostvarivanja sa rokovima izvršenja,
- organizovanje izrade projektnih zadataka, koncepcijskih rješenja, studija i investicionih programa i revizija projektne dokumentacije u oblasti zaštite okolice,
- praćenje stanja i utvrđivanje kvaliteta okolice, organizovanje provođenja strategije zaštite okolice na nivou Kantona i ulaganja u zaštitu okolice i kontrolu njihova ostvarenja,
- vođenje evidencije i dokumentacije informatičkog sistema o okolini za područje Kantona,
- investicioni poslovi radi izvršavanja planova kojima se ostvaruje upravljanje zaštitom okolice,
- drugi poslovi u skladu sa ovim i drugim zakonima.

Član 16.

Upravom rukovodi direktor, koga imenuje i razrješava Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva. Ostala pitanja rada i organizacije Uprave regulisat će se aktom o osnivanju iste.

III. OSNOVNA NAČELA ZAŠTITE OKOLICE

Član 17.

Zaštita okolice se zasniva na poštivanju načela međunarodnog prava o zaštiti okolice, općeprihvaćenih načela uvažavanja naučnih saznanja i najbolje svjetske prakse.

Načelo preventivnosti**Član 18.**

Radi izbjegavanja rizika ili opasnosti po okolicu pri planiranju ili izvođenju zahvata u okolini, koji trajno ili privremeno mogu narušiti ekološku stabilnost ili biološku raznolikost ili na neki drugi način nepovoljno uticati na okolicu (u daljem tekstu: zahvat) treba primijeniti sve prethodne mjere zaštite okolice.

Zahvat treba biti planiran i izveden tako da se ne ugrožava okolica, istovremeno vodeći računa o racionalnom korišćenju prirodnih resursa i energije.

Pri izvođenju zahvata treba nastojati koristiti isprobana valjana iskustva i upotrebljavati raspoložive proizvode, opremu, uređaje i primjenjivati proizvodne postupke koji su prihvatljivi za okolicu.

U slučaju opasnosti od stvarne i nepopravljive štete po okolicu ne smije se odlagati preduzimanje interventnih zaštitnih mjera, pa ni u slučaju kada ta opasnost nije u potpunosti naučno istražena.

Načelo očuvanja vrijednosti prirodnih resursa i biološke raznolikosti**Član 19.**

Ne smije se umanjivati vrijednost prirodnih resursa, vode, zraka, tla, biljnog i životinjskog svijeta ispod nivoa utvrđenog Zakonom.

Prirodne resurse treba nastojati očuvati na nivou kvaliteta koji nije štetan za čovjeka, biljni i životinjski svijet.

Tlo treba koristiti razumno i očuvati njegovu produktivnost, a nepovoljna djelovanja na tla treba izbjegavati u najvećoj mogućoj mjeri.

Treba izbjegavati svaki zahvat koji ima štetan uticaj i negativno djeystvo na biološku raznolikost i očuvati prirodni genetski sklad i sklad prirodnih zajednica, živih organizama i nežive materije.

Zaštita prirode i prirodnih rijetkosti od kantonalnog značaja regulisat će se kantonalnim Zakonom o zaštiti prirode.

Načelo zamjene drugim zahvatom**Član 20.**

Zahvat koji bi mogao nepovoljno uticati na okolicu treba zamijeniti zahvatom koji predstavlja bitno manji rizik ili opasnost, pa i u slučaju kada su troškovi takvog zahvata veći od vrijednosti koje treba zaštititi.

Pri korišćenju proizvoda, uređaja, opreme i primjeni proizvodnih postupaka, zagađenje okolice treba ograničavati na izvoru nastanka.

Materije koje se mogu ponovo upotrijebiti ili koje su biološki razgradive treba da imaju prednost pri upotrebi, pa i u slučaju većih troškova, ako su ti troškovi srazmjerni vrijednostima koje treba zaštititi.

Hemikalijama i ostalim materijama koje razgradnjom postaju neškodljive treba dati prednost u odnosu na druge materije, ako pri tome nema rizika ili opasnosti po okolicu.

Načelo ukupnosti (cjelovitosti)**Član 21.**

Pri donošenju strategije, programa, planova intervencija i propisa iz oblasti zaštite okolice, te izdavanja dozvola, saglasnosti, odobrenja i sprovođenju finansijske politike, kontrole, kao i drugih

mjera zaštite okolice neophodno je zajedničko djelovanje i saradnja nadležnih federalnih, kantonalnih i organa jedinica lokalne samouprave i uprave.

Za cjelovitost i ravnomjerno postizanje ciljeva zaštite okolice, organi iz stava 1. ovog člana osiguravaju način i uslove zajedničkog djelovanja građana i institucija.

Načelo poštovanja prava**Član 22.**

Kod donošenja odluke o zahvatu u okolini i za izvođenje zahvata, mora se postupati u skladu sa zakonom i drugim propisima, te poduzimati sve mjere kojima se osiguravaju prava čovjeka na zdravu i čistu okolicu.

Načelo plaćanja troškova zagađenja i štete u okolini**Član 23.**

Zagađivač (počinilac štete) snosi troškove nastale zagađivanjem i štetom u okolini.

Troškovi iz stava 1. ovog člana obuhvataju troškove nastale u vezi sa zagađivanjem (štetom) u okolini, troškove sanacije i pravične nadoknade štete.

Načelo javnosti i prisutnosti**Član 24.**

Građani imaju pravo na pravovremeno obavješćavanje o zagađenju u okolini, o poduzetim mjerama i, s tim u vezi, na slobodan pristup podacima o stanju okolice u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Pri institucionalnom rješavanju pitanja zaštite okolice, nadležni kantonalni organi uprave i organi jedinica lokalne samouprave i uprave osigurat će saradnju zainteresovanih strana prema odredbama ovog Zakona i drugih propisa.

IV. DOKUMENTI O ZAŠTITI OKOLICE**Strategija zaštite okolice Kantona****Član 25.**

Strategija zaštite okolice Kantona dugoročno određuje i usmjerava ciljeve upravljanja okolicom u skladu sa ukupnim privrednim, društvenim i kulturnim razvojem na području Kantona.

Strategija zaštite okolice Kantona sadrži osnove strategije zaštite okolice Kantona i temelji se na dokumentima prostornog uređenja općina vezano za usmjeravanje i usklađivanje privrednih, tehničkih, naučnih, obrazovnih, organizacionih i drugih mjera, te mjera provođenja međunarodnih obaveza sa ciljevima zaštite okolice.

Strategija zaštite okolice Kantona sadrži naročito:

- stanje onečišćenja okolice u pojedinim dijelovima, te ocjenu stanja okolice,

- osnovne ciljeve i mjerila za provođenje zaštite okolice u cjelini po sastavnim dijelovima okolice i prostornim cjelinama, te prioritete mjere zaštite,

- osnovu ravnomjernog privrednog razvitka i djelotvornost zaštite okolice,

- osnovu osiguranja najpovoljnijih tehničkih, proizvodnih i ekonomskih mjera upravljanja okolicom,

- kratkoročne i dugoročne mjere za sprječavanje i ograničavanje onečišćavanja okolice i redoslijed njihovog ostvarivanja sa rokom izvršavanja,

- osnovu praćenja stanja okolice (monitoring) kada je to međunarodna obaveza BiH, Federacije i Kantona,
- pregled prostornih cjelina na kojima je potrebno provesti sanaciju ugrožene okolice i osnovne uslove za njenu provedbu,
- izvore i procjenu potrebnih sredstava za provođenje mjera zaštite okolice,
- osnovu usmjeravanja i unapređivanja odgoja i obrazovanja na području zaštite okolice,
- osnovu usmjeravanja naučnoistraživačkog rada na području zaštite okolice.

Član 26.

Strategiju zaštite okolice Kantona donosi Skupština Kantona na prijedlog Vlade Kantona i objavljuje se u "Službenim novinama Tuzlansko-podrinjskog kantona".

Program zaštite okolice

Član 27.

Program zaštite okolice za područje Kantona, odnosno grada, sadrži osnovne ciljeve, uslove i mjerila zaštite okolice, prioritetne mjere zaštite okolice po sastavnim dijelovima i pojedinačnim prostornim cjelinama, te razrađuje načela i smjernice zaštite okolice, sadržane u strategiji zaštite okolice.

Član 28.

Program zaštite okolice za područje Kantona ili grada, donosi Skupština Kantona, odnosno grada, na prijedlog Vlade Kantona.

Član 29.

Program zaštite okolice za pojedina uža područja (općine) donosi općinsko vijeće kada je potrebno posebno zaštititi okolicu užeg područja radi očuvanja kulturno-historijskih, estetskih i prirodnih vrijednosti toga područja.

Član 30.

Prilikom izrade i donošenja programa zaštite okolice Kantona, odnosno grada, obavezno je usaglašavanje sa strategijom zaštite okolice, kao i međusobna saradnja sa nivoa Federacije, Kantona i grada.

Programi zaštite okolice nižeg nivoa trebaju biti usaglašeni sa programima zaštite okolice višeg nivoa.

U slučaju međusobne neusaglašenosti programa zaštite okolice, primjenjuje se program zaštite okolice šireg područja, odnosno višeg nivoa.

Član 31.

Programom zaštite okolice utvrđuju se mjere zaštite okolice u skladu sa regionalnim ili lokalnim posebnostima i obilježjima, a u skladu sa polazištima strategije zaštite okolice.

Programom zaštite okolice utvrđuje se naročito:

- stanje onečišćenja okolice po sastavnim dijelovima i prostornim cjelinama,
- mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćavanja okolice,
- subjekti koji su dužni provoditi mjere i ovlašćenja u vezi sa provođenjem mjera zaštite okolice,
- smjernice i mjere za očuvanje i unapređenje zaštite okolice,
- način provođenja interventnih mjera u vanrednim slučajevima onečišćavanja okolice,

- rokovi za poduzimanje pojedinih mjera,
- izvori finansiranja za provođenje pojedinih mjera i procjena visine potrebnih sredstava.

Izvještaj o stanju okolice

Član 32.

Za potrebe ostvarenja strategije i programa zaštite okolice, te drugih dokumenata važnih za zaštitu okolice izrađuje se godišnji izvještaj o stanju okolice.

Član 33.

Izvještaj o stanju okolice sadrži podatke o stanju okolice u Kantonu, podatke o uticaju pojedinih zahvata na okolicu i o svim drugim nepovoljnim uticajima na okolicu, ocjenu provedenih mjera i njihove djelotvornosti, analizu ostvarivanja strategije i programa zaštite okolice, ocjenu provedenog nadzora, podatke o izrečenim kaznama i o korišćenju finansijskih sredstava za zaštitu okolice, procjenu potrebe izrade novih ili izmjene i dopune postojećih dokumenata, te druge važne podatke za zaštitu okolice.

Član 34.

Izvještaj o stanju okolice Vlada Kantona podnosi Skupštini Kantona na razmatranje i usvajanje i isti se objavljuje u "Službenim novinama Tuzlansko-podrinjskog kantona".

Član 35.

Izvještaj o stanju okolice koji sadrži podatke navedene u članu 33., a odnose se na grad i općine, donose nadležni organi grada odnosno općina.

V. PROVOĐENJE ZAŠTITE OKOLICE I NJENOG UNAPREĐENJA

Član 36.

Zaštita okolice i njeno unapređenje na kantonalnom nivou sprovodi se:

- propisima i standardima kvaliteta okolice,
- procjenama uticaja na okolicu,
- dokumentima prostornog uređenja,
- praćenjem stanja okolice,
- registrovanjem i kontrolom djelatnosti koje ugrožavaju okolicu,
- katastrom zagađenja okolice,
- planovima intervenisanja u zaštiti okolice,
- javnošću podataka o zaštiti okolice,
- ekonomskim mjerama,
- ostalim mjerama o provođenju zaštite okolice u skladu sa kantonalnim propisima.

Standardi kvaliteta okolice

Član 37.

Posebnim propisima odredit će se granične vrijednosti za pojedine dijelove okolice i za posebno vrijedno, osjetljive ili ugrožene područne cjeline.

Propisima iz stava 1. ovog člana mogu se odrediti rokovi i postupak za postizanje kvaliteta okolice, moguća odstupanja od standarda i kaznene odredbe za povredu odredaba propisa.

Ako standardi kvaliteta okolice nisu određeni federalnim zakonom ili posebnim propisom iz stava 1. ovog člana propisuje ih Vlada Kantona.

Član 38.

Za određene proizvode, uređaje, opremu i proizvodne procese koji mogu prouzrokovati rizik ili opasnost po okolicu posebnim propisima određuju se tehnički standardi kvaliteta okolice.

Tehničkim standardima iz stava 1. ovog člana određuju se granične vrijednosti emisija i imisija u vezi sa proizvodnim postupkom i korišćenjem uređaja i opreme, odnosno granične vrijednosti u vezi sa sastavom proizvoda, i sprovođenje kaznenih odredbi za povredu odredaba propisa.

Ne može se na teritoriji Kantona primijenjivati ili ugrađivati domaća ili uvozna tehnologija niti stavljati u promet proizvodi koji su zabranjeni u zemlji izvozniku.

Ministarstvo može u slučaju sumnje naložiti da se tehnologija, odnosno proizvodi iz stava 3. ovog člana, ispita i kad je snabdijevana propisnom ispravom u odnosu na štetan uticaj na okolicu.

Ministarstvo određuje stručnu organizaciju ili grupu eksperata za ispitivanje tehnologije i proizvoda iz stava 4. ovog člana.

Uređaji koji služe za otklanjanje ili prečišćavanje materija, za koje nisu propisani standardi Federacije, mogu se upotrebljavati ako je efikasnost za namijenjene svrhe utvrđena od strane stručne organizacije-ustanove, u skladu sa zakonom.

Tehničkim standardima može se propisati i način izrade, proizvodnje, označavanja, postupanja i korišćenja proizvoda, opreme i proizvodnih postupaka, te postupak sa proizvodima, uređajima i opremom nakon prestanka njenog korišćenja.

Propisima iz stava 1. ovog člana određuju se postupci i rokovi za postizanje tehničkih standarda i njihovu primjenu na postojeće proizvode i uređaje.

Ako tehnički standardi nisu određeni posebnim federalnim propisom iz stava 1. ovog člana, propisuje ih Vlada Kantona.

Procjena uticaja na okolicu

Član 39.

Procjena uticaja djelatnosti na okolicu vrši se za objekte i radove koji mogu u većoj mjeri ugroziti okolicu.

Procjena uticaja na okolicu treba osigurati ostvarenje principa preventivnosti usklađivanjem i prilagođavanjem namjeravanog zahvata građenja, odnosno obnove objekta za obavljanje djelatnosti (u daljem tekstu: zahvat) sa prihvatnim mogućnostima okolice na određenom području.

Procjenom uticaja na okolicu sagledava se mogući nepovoljni uticaj namjeravanog zahvata na tlo, vodu, jezera, zrak, sume, klimu, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, prostorne i kulturne vrijednosti, njihove međusobne odnose, uzimajući u obzir i druge planirane zahvate i mogući međuuticaj sa postojećim ili planiranim zahvatima na području na kojem se sagledava uticaj zahvata.

Procjena uticaja na okolicu treba sadržavati i vrednovanje uticaja namjeravanog zahvata na okolicu, odnosno dijelove okolice, i mjera zaštite okolice, kako bi se nepovoljni uticaji sveli na najmanju moguću mjeru i postigla maksimalna očuvanost kvaliteta okolice.

Procjena uticaja na okolicu provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prvenstveno blagovremenim uvidom u odgovarajuću dokumentaciju prije izdavanja urbanističke saglasnosti ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje urbanističke saglasnosti nije obavezno.

Mjere i uslovi za sprječavanje ugrožavanja okolice, sadržani u procjeni uticaja na okolicu, obavezno se unose i čine sastavni dio akta (dokumentacije za urbanističku saglasnost) sa zakonskim uslovima za uređenje prostora za izgradnju objekta, kao obavezujući radovi.

Član 40.

Vlada Kantona svojim propisom utvrđuje zahvate za koje je potrebna procjena uticaja na okolicu, sadržaj, rok i način izrade elaborata o uticaju na okolicu, način donošenja ocjene i zaključaka o namjeravanom zahvatu, način obavješćavanja javnosti i određuje rok i način sudjelovanja javnosti u odlučivanju, prava i obaveze učesnika u postupku, program i način provjere stručne osposobljenosti pravnog lica koje izrađuje studije, te propisuje kaznene odredbe za povredu odredaba propisa.

Član 41.

Uticaj zahvata na okolicu, njegovo vrednovanje i prihvatljivost ocjenjuje Uprava.

Član 42.

Elaborat uticaja na okolicu pribavlja nosilac namjeravanog zahvata koji osigurava njegovu izradu i snosi sve troškove procjene uticaja na okolicu.

Elaborat uticaja na okolicu izrađuje pravno lice registrovano i osposobljeno za obavljanje stručnih poslova zaštite okolice.

Elaborat uticaja na okolicu je stručna podloga za rad Uprave i obuhvaća sve potrebne podatke, dokumentaciju, obrazloženja i opise u tekstualnom i grafičkom obliku, te prijedlog ocjena prihvatljivosti zahvata i mjere zaštite okolice.

Član 43.

Uprava donosi zaključak kojim predlaže da se za namjeravani zahvat izda ili odbije odobrenje.

Zaključak kojim se predlaže odobrenje namjeravanog zahvata, sadrži ocjenu prihvatljivosti zahvata i mjere zaštite okolice, a zaključak kojim se uskraćuje odobrenje sadrži obrazloženje razloga odbijanja.

Član 44.

Rješenje kojim se daje ili uskraćuje (odbija) odobrenje za namjeravani zahvat izdaje Ministarstvo.

Rješenjem iz stava 1. ovog člana utvrđuje se da li je namjeravani zahvat prihvatljiv, uz primjenu mjera zaštite okolice koje proizilaze iz zakona, drugih propisa, standarda i mjera koje doprinose smanjivanju zagađenja okolice.

Rješenje iz stava 1. ovog člana izdaje se u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

Član 45.

Protiv rješenja iz člana 44. ovog Zakona kojim se daje ili uskraćuje odobrenje za namjeravani zahvat dopuštena je žalba federalnom organu za zaštitu okolice.

Na postupak izdavanja rješenja iz člana 44. ovog Zakona primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj: 2/98.) ukoliko ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Član 46.

Ako bi predviđeni zahvat, objekat ili djelatnost mogao znatno uticati na stanje okolice u susjednim državama, Ministarstvo obavještava nadležno federalno ministarstvo o namjeravanom zahvatu.

Dokumenti prostornog uređenja

Član 47.

Uređenje prostora, korišćenje prirodnih bogatstava, biljnog i životinjskog svijeta, definisano dokumentima prostornog uređenja i osnovama korišćenja mineralnih sirovina, poljoprivredne zemlje, šuma, vodoprivrede, lovnoprivrede, ribolova i drugim, zasniva se na načelima da se:

- prirodni resursi očuvaju i unapređuju i u najvećoj mjeri obnavljaju, a ako su neobnovljivi da se racionalno koriste;
- osigura zaštita i nesmetano ostvaruje funkcija zaštićenih prirodnih dobara i njene okolice i u najvećoj mogućoj mjeri očuvaju staništa biljnih i divljih životinjskih vrsta i njihove zajednice, uzimajući u obzir osjetljivost okolice na određenom prostoru, odnos prema skladu i vrijednostima prirode, kulturne baštine i ukupnih međusobnih uticaja postojećih i planiranih zahvata na okolicu;
- osiguraju uslovi za odmor i rekreaciju čovjeka;
- definišu mjere zaštite od udesa i elementarnih nepogoda širih razmjera.

Član 48.

Aktima prostornog uređenja osigurat će se naročito:

- utvrđivanje posebnih režima očuvanja i korišćenja područja zaštićenog prirodnog naslijeđa, izvorišta za vodosnabdijevanje, staništa divljači, termalnih i mineralnih izvorišta, šuma, poljoprivrednog zemljišta, javnih zelenih površina, rekreacionih područja i banja;
- određivanje područja ugroženih dijelova okolice (zagađena područja, područja ugrožena erozijom i bujicama, eksploatacija mineralnih sirovina, plovna područja, pošumljavanje goleti i sl.) i utvrđivanje mjera za sanaciju ovih područja;
- utvrđivanje mjera i uslova zaštite okolice prema kojima će se koristiti prostor namijenjen eksploataciji mineralnih sirovina, odnosno vršiti izgradnja industrijskih i energetskih objekata, objekata za odlaganje otpada, objekata infrastrukture i drugih objekata čijom izgradnjom ili korišćenjem se može ugroziti okolica.

Član 49.

Ministarstvo daje saglasnost na prostorni plan grada i općina u vezi sa mjerama zaštite okolice prije njegovog donošenja.

Praćenje stanja okolice

Član 50.

Praćenje stanja okolice (monitoring) određeno Strategijom zaštite okolice Federacije i Kantona ili međunarodnim ugovorom, finansira se iz sredstava federalnog i kantonalnog budžeta, a praćenje osigurava Vlada Federacije, odnosno Kantona.

Član 51.

Za sve zahvate kantonalnog nivoa za koje je predviđeno provođenje procjene uticaja na okolicu pravna lica obavezna su, putem ovlašćenih pravnih lica:

- mjeriti emisije i o tome voditi evidenciju,
  - mjeriti imisije, odnosno sudjelovati u mjerenju imisije prema svom udjelu - srazmjerno zagađenju okolice,
  - mjeriti kontaminaciju, voditi evidenciju o vrsti, količini i posljedicama,
  - sudjelovati u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica zagađenja okolice,
  - pratiti oštećenja i degradaciju zemljišta.
- Pravno lice iz stava 1. ovog člana dužno je osigurati finansijska sredstva za praćenje stanja okolice.

Vrstu emisija, imisija, prirodnih i drugih pojava koje su predmet praćenja, metodologiju mjerenja, uzimanje uzoraka, rok za dostavljanje podataka tijelima kantonalne uprave i način vođenja popisa podataka, ako nisu određeni posebnim propisom propisuje Vlada Kantona.

Propisom iz stava 3. ovog člana određuju se uslovi tehničke opremljenosti i stručna sprema zaposlenih koje mora zadovoljavati ovlašćeno pravno lice iz stava 1. ovog člana, te kaznene odredbe za povredu odredaba tog propisa.

Član 52.

Pravno lice koje je prema ovom Zakonu obavezno provesti sanacioni program, obavezno je i nakon provođenja sanacionih mjera osigurati praćenje njihovog učinka na stanje okolice i osigurati finansijska sredstva za njihovo praćenje.

Član 53.

Pravna lica iz člana 51. stav 1. i člana 52. ovog Zakona, dužna su podatke mjerenja emisije i imisije kao i podatke o oštećenju zemljišta dostavljati Ministarstvu.

Ministarstvo može po potrebi odrediti mjerenje emisije i imisije kod neovisne ovlašćene institucije na teret pravnog lica iz člana 51. i 52. ovog Zakona.

Registrowanje i kontrola djelatnosti koje ugrožavaju okolicu

Član 54.

Djelatnosti koje ugrožavaju ili mogu ugroziti okolicu podliježu posebnom režimu kontrole.

Kontrola se ostvaruje:

- utvrđivanjem popisa djelatnosti, pogona, postrojenja koji ugrožavaju ili mogu ugroziti okolicu (određeni energetski i rudarski objekti, rafinerije, hemijske industrije, industrije celuloze i papira, industrije građevinskih materijala, crne i obojene metalurgije, transport, promet i uskladištenje štetnih, opasnih, zapaljivih i drugih materija i slično),
- davanjem posebne saglasnosti za djelatnost iz tačke 1. u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti, odobrenja za građenje i odobrenja za upotrebu,
- obavezom registrovanja svih djelatnosti i popisa pogona i postrojenja iz tačke 1. svake dvije godine.

Način utvrđivanja popisa djelatnosti, pogona i postrojenja iz tačke 1., uslove davanja posebne saglasnosti iz tačke 2. i načina vršenja registrovanja iz tačke 3. propisuje federalno ministarstvo.

Do donošenja federalnih propisa ovaj način i uslove propisuje kantonalno ministarstvo.

Član 55.

U postupku davanja saglasnosti iz člana 54. stav 2. tačka 2. ovog Zakona, pravno lice vrši prethodni pregled tehničke dokumentacije i daje svoje mišljenje da li su ispunjeni propisani uslovi za puštanje u rad pogona, odnosno postrojenja.

Član 56.

Redovno dvogodišnje registrovanje svih pogona i postrojenja iz člana 54. stav 2. tačka 3. ovog Zakona vrši se nakon provjeravanja da li su ispunjeni propisani uslovi.

Troškove registrovanja snose pravna lica čija je djelatnost predmet registracije.

Nadležni organ može izuzetno, za određeno vrijeme i uz određene uslove odobriti djelatnost koja može da ugrožava okolicu, ako je ta djelatnost od posebnog značaja za privredu Kantona ili je njena djelatnost od općeg interesa.

O ovakvim odobrenjima obavezno je informisanje Skupštine Kantona i javnosti u roku od 30 dana.

Katastar zagađenja okoline

Član 57.

Katastar zagađenja okoline vodi Ministarstvo.

Podaci i informacije iz katastra zagađenja okoline su javni, a objavljuje ih Ministarstvo jedanput godišnje.

Planovi intervencija u zaštiti okoline

Član 58.

Za slučajeve moguće ekološke nesreće ili vanredne, posebne ugroženosti okoline, opasnosti po život i zdravlje ljudi za područje Kantona, Vlada Kantona donosi planove intervencija koji su sastavni dio planova intervencija na nivou Federacije.

Planovi intervencija iz stava 1. ovog člana sadrže vrste rizika i opasnosti, postupak i mjere za ublažavanje i otklanjanje neposrednih posljedica štetnih za okolicu, subjekte za provođenje pojedinih mjera, odgovornost i ovlaštenja u vezi sa sprovođenjem, te način usaglašavanja sa interventnim mjerama koje se provode na osnovu drugih zakona.

Planove intervencije moraju imati pravni subjekti i proizvođači opreme i uređaja koji mogu prouzrokovati zagađenje okoline.

Ekonomske mjere

Član 59.

Posebnim zakonom se određuju olakšice i oslobađanje plaćanja poreza, carina i drugih javnih prihoda za korištenje proizvodnih postupaka, proizvodnju i promet proizvoda čiji je uticaj na stanje okoline povoljniji od uticaja drugih srodnih proizvodnih postupaka proizvodnje i proizvoda, i za korištenje obnovljenih vidova energije, opreme i uređaja koji doprinose zaštiti okoline.

Olakšice i oslobađanje plaćanja poreza, carina i drugih javnih prihoda iz stava 1. ovog člana može odrediti Vlada Federacije ako nisu određeni zakonom.

Član 60.

Posebnim propisom mogu se odrediti olakšice i smanjiti porez i drugi javni prihodi za proizvođače koji organizuju ponovno korištenje upotrijebljenih i neupotrebljivih uređaja, opreme ili njihovih dijelova, proizvoda ili njihove ambalaže, ili njihov povrat, ili na neki drugi organizovan način smanje negativan uticaj svog djelovanja na okolicu.

Olakšice i smanjivanje poreza i drugih javnih prihoda iz stava 1. ovog člana može odrediti Vlada Federacije ako nisu određeni posebnim zakonom.

Javnost podataka o zaštiti okoline

Član 61.

Organi uprave nadležni za poslove zaštite okoline, pravna lica koja imaju javna ovlaštenja, pravna lica koja obavljaju poslove u vezi sa zaštitom okoline i pravna lica koje svojom djelatnošću zagađuju okolicu, a raspolažu podacima o stanju okoline, o uticaju predviđenih i stvarnih uticaja na okolicu mjerama zaštite okoline i drugim podacima važnim za zaštitu okoline, dužne su osigurati javnost tih podataka i objaviti ih, osim kada je posebnim zakonom propisano čuvanje državne, vojne ili službene tajne.

Svi subjekti navedeni u stavu 1. ovog člana dužni su odmah obavijestiti javnost o prekoračenju propisanih nivoa zagađenja okoline i periodično obavještavati javnost o zagađenju okoline.

Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost kojom zagađuju okolicu dužne su voditi evidenciju o podacima važnim za zaštitu okoline i dostavljati je u propisanom roku organima nadležnim za vođenje evidencije i katastra zagađenja okoline.

Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su obavještavati javnost i davati podatke kojima raspolažu zainteresovanim institucijama, organizacijama i pojedincima u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva.

Kada se radi o vanrednim slučajevima posebne ugroženosti okoline subjekti iz stava 1. ovog člana su dužni putem sredstava javnog informisanja što prije obavijestiti javnost.

Ostale mjere u provođenju zaštite okoline**Znak zaštite okoline**

Član 62.

Proizvođačima proizvoda široke potrošnje, osim namirnica, pića i farmaceutskih proizvoda, koji u proizvodnji, stavljanju u promet ili korišćenju i postupanju sa otpadom u odnosu na druge istovrsne proizvođače bitno manje opterećuju okolicu, radi priznanja, dodjeljuje se znak zaštite okoline.

Postupak i uslove za dobijanje i način dodjele znaka zaštite okoline, opis znaka zaštite okoline, upotrebu dodijeljenog znaka, sastav i način rada komisije, sudjelovanje institucija, društava, organizacija i pojedinaca u postupku dodjele znaka zaštite okoline, te kaznene odredbe za povrede odredaba tog propisa propisuje Ministarstvo do donošenja propisa federalnog ministarstva.

Priznanja i nagrade

Član 63.

Priznanja i nagrade za dostignuća na području zaštite okoline mogu se dodijeliti za:

- ostvarenje preventive od zagađenja okoline,
- najpovoljnija rješenja u proizvodnim postupcima u odnosu na okolicu,
- razvojne i istraživačke projekte u zaštiti okoline,
- razvoj sistema obrazovanja o zaštiti okoline u odgojno-obrazovnom procesu,
- doprinos pojedinaca za razvoj i unapređenje zaštite okoline ili za doprinos u međunarodnoj saradnji iz tog domena,
- doprinos stručnih i drugih društava, organizacija i nevladinih organizacija za razvoj i unapređenje zaštite okoline.

Priznanja i nagrade dodjeljuje Skupština Kantona, na prijedlog Ministarstva, po postupku, načinu i uslovima za dodjelu priznanja i nagrada koje propisuje Ministarstvo.

Označavanje proizvoda i ambalaže**Član 69.****Član 64.**

Prije stavljanja u promet proizvoda, sirovina i njihove ambalaže proizvođači su dužni upozoriti na zagađenje što ga njihovi proizvodi, sirovina ili ambalaža mogu prouzrokovati okolici i o postupanju sa ambalažom nakon upotrebe.

Način i sadržaj upozorenja o zagađenju okolice i u vezi s tim način označavanja proizvoda, sirovina i njihove ambalaže, te kaznene odredbe za povrede tog propisa, propisuje Ministarstvo u saradnji s drugim nadležnim federalnim ministarstvima.

VI. ODGOVORNOST ZA ZAGAĐENJE I ŠTETU U OKOLICI**Član 65.**

Pravno ili fizičko lice koje izazove štetu u okolici odgovara za nastalu štetu prema općim pravilima obligacionog prava.

Za zagađivanje okolice odgovorno je i lice koje je nezakonitim ili nepravilnim djelovanjem omogućilo ili dopustilo zagađenje okolice.

Član 66.

Pravno ili fizičko lice koje svojim radom ili propustom pri radu prouzrokuje zagađenje ili štetu u okolici dužno je, bez odlaganja preduzeti mjere utvrđene interventnim planom zaštite okolice, odnosno preduzeti sve druge neophodne mjere radi smanjenja šteta u okolici ili uklanjanja nastanka daljih rizika, opasnosti ili šteta u okolici.

Pravno ili fizičko lice koje prouzrokuje zagađenje okolice ili štetu u okolici podmiruje sve troškove u vezi sa preduzimanjem mjera za uklanjanje opasnosti od zagađenja ili štete u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Pravno ili fizičko lice iz stava 1. ovog člana dužno je bez odgađanja obavijestiti inspektora zaštite okolice ili drugog nadležnog inspektora o riziku ili opasnosti po okolicu.

Pravno ili fizičko lice iz stava 1. ovog člana dužno je obavijestiti javnost o nastalom zagađenju ili šteti u okolici i zaštitnim mjerama koje je potrebno preduzeti.

Član 67.

Posebnim zakonom će se utvrditi obaveze osiguranja pravnih lica od odgovornosti za štetu koju može prouzrokovati ekološka nesreća.

Posebnim zakonom mogu se odrediti i druge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu zagađenjem ili oštećenjem okolice.

Član 68.

Svako odstupanje od upotrebe uređaja i opreme u proizvodnji ili odstupanje od proizvodnih postupaka, odnosno korišćenja u praksi provjerenih postupaka, a čije posljedice nisu predvidive po okolicu, nije dopušteno.

Pravno lice i odgovorno lice odgovorno je za svako odstupanje od upotrebe uređaja i opreme u proizvodnji ili odstupanje od proizvodnih postupaka iz stava 1. ovog člana.

Odgovorno lice u pravnom licu kojem su poznate ili mogu biti poznate okolnosti koje ukazuju na opasnost po život i zdravlje ljudi i opasnost po okolicu dužno je, bez odgađanja, preduzeti odgovarajuće mjere radi otklanjanja opasnosti i o tome obavijestiti inspektora zaštite okolice ili drugog nadležnog inspektora.

Za područja za koja se utvrdi da imaju osobine ugrožene okolice može se posebnim zakonom odrediti postupak sanacije.

Područje ugrožene okolice utvrđuje se Strategijom zaštite okolice.

Izuzetno, do donošenja Strategije iz stava 2. ovog člana područje ugrožene okolice može utvrditi Vlada Kantona na zahtjev Skupštine Kantona.

Član 70.

Zagađivač (počinilac štete) u okolici je dužan da, u rokovima koje odredi Vlada Kantona, izradi i provede program sanacije za uklanjanje zagađenja i štete u okolici.

Program sanacije iz stava 1. ovog člana sadrži:

- analizu vrste i procjenu obima zagađenja i štete u okolici,
- prijedlog proizvodnih i drugih rješenja s ocjenom prikladnosti odabranog rješenja u odnosu na dugoročno djelovanje na okolicu,

- mjere za uspostavljanje stanja prethodnog kvaliteta okolice ili poboljšavanja postojećeg stanja okolice,
- redoslijed i roкове provođenja programa sanacije,
- plan osiguranja sredstava, uključujući troškove odštete za umanjenje vrijednosti i oštećenje okolice.

Zagađivač (počinilac štete) u okolici mora pribaviti saglasnost Ministarstva na program sanacije iz stava 2. ovog člana, a prema ocjeni Ministarstva i mišljenju nadležnih federalnih ministarstava.

Vrstu programa sanacije, obim i metodologiju izrade programa, način sudjelovanja javnosti u izradi i provođenju, te kaznene odredbe za povredu propisa donosi Ministarstvo u saglasnosti sa nadležnim federalnim ministarstvima.

Član 71.

Ako nije moguće utvrditi zagađivača (počinilac štete) u okolici, a potrebno je izraditi cjelokupni program sanacije, pripremu i izradu programa sanacije provodi Ministarstvo u saradnji sa nadležnim federalnim i kantonalnim ministarstvima.

Vlada Kantona utvrđuje redoslijed i prvenstvo u provedbi programa sanacije iz stava 1. ovog člana, te osigurava finansijska sredstva za njegovu realizaciju.

Član 72.

Radi sprječavanja većih šteta i ograničavanja daljeg štetnog djelovanja na okolicu Vlada Kantona može provesti sve mjere za sprječavanje i ograničavanje nastalih daljih šteta na trošak počinioaca.

Vlada Kantona će na trošak počinioaca izvesti sanaciju ukoliko počinilac to nije sam učinio.

Ovlašćenje iz stava 1. ovog člana obuhvata privremeno ograničavanje rada, a kada je nužno i zaustavljanje rada počinioaca štete.

Član 73.

U slučaju zagađenja (štete) u okolici kada se između više počinilaca ne može utvrditi počinilac ili se ne može utvrditi njihov udio u zagađenju (kumulativno ili lančano zagađenje) troškove uklanjanja zagađenja, sprječavanja i ograničavanja daljeg štetnog djelovanja na okolicu svi učesnici solidarno podmiruju.

Ukoliko dogovor zagađivača nije moguć njihovo učešće u sanaciji šteta određuje Ministarstvo svojim rješenjem.

VII. FINANSIRANJE ZAŠTITE I UNAPREĐENJA OKOLICE

Član 74.

Materijalni i drugi uslovi za podsticanje mjera zaštite okolice u Kantonu obezbjeđuju se iz sredstava utvrđenih ovim Zakonom i posebnim propisima.

Sredstva iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se iz slijedećih izvora:

1. Naknade za zagađenje okolice (tla, vode, zraka).
2. Naknade za korišćenje prirodnih bogatstava i dobara u općoj upotrebi od kantonalnog značaja.
3. Sredstva investicija za objekte industrije, rudarstva, energetike i prometa od kantonalnog značaja za koje je propisana obaveza izrade elaborata uticaja na okolicu, u visini od 0,3% od vrijednosti investicije.
4. Sredstva investicija za sve privredne objekte od kantonalnog značaja za koje nije propisana obaveza izrade elaborata uticaja na okolicu, u visini od 0,2% od vrijednosti investicije.
5. Sredstva od registracije vozila i plovni objekata u iznosu od 10% na visinu iznosa osnovnog osiguranja, odnosno 5% za vozila sa ugrađenim katalizatorom.
6. Naplaćene kazne po osnovu ovog Zakona.
7. Ostali izvori (donacije i dr.).

Vlada Kantona donosi odluku o visini naknade i načinu plaćanja sredstava iz stava 1. i 2. ovog člana, ako to nije određeno drugim zakonskim propisima.

Član 75.

Sredstva iz člana 74. ovog Zakona uplaćuju se na poseban račun ekološkog fonda (fond zaštite okolice) Vlade Kantona ili druge račune u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Član 76.

Sredstva obezbijedena za zaštitu okolice (voda, šuma, zraka, tla) po drugim zakonskim propisima mogu se udružiti u skladu sa zajedničkim potrebama zaštite okolice u ekološki fond Kantona.

Naplata sredstava iz člana 74. stav 2. tačka 3. i 4. ovog Zakona vrši se u postupku izdavanja odobrenja za građenje, a iz tačke 5. pri registraciji vozila i plovni objekata.

Vlada Kantona može odrediti oslobođanje od plaćanja sredstava iz člana 74. stav 2. tačka 3. i 4. ovog Zakona ako je to potrebno radi podsticanja pojedinih oblika proizvodnje.

Član 77.

Vlada Kantona formirat će ekološki fond (fond zaštite okolice) na kojem će se prikupljati sredstva u skladu sa ovim Zakonom.

Sredstva iz člana 74. ovog Zakona koriste se za:

1. očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja okolice u skladu sa Strategijom zaštite okolice i Programom zaštite okolice,
2. kreditiranje investicija koje će doprinijeti bitnom smanjenju zagađenja okolice,
3. sufinansiranje, opremanje stručnih i naučnih institucija kojima će se povjeravati vršenje stručnih poslova u oblasti zaštite okolice za potrebe Kantona,
4. sufinansiranje stručnog osposobljavanja kadrova u stručnim, naučnim, privrednim i upravnim organizacijama iz oblasti zaštite okolice, od interesa za Kanton,
5. praćenje stanja kvaliteta okolice,
6. kao podsticaj, za izradu idejnih rješenja naučnoistra-

živačkih projekata aplikativnog karaktera, studija, elaborata i istraživačkih projekata,

7. finansiranje programa zaštite i razvoja različitih prirodnih dobara,
8. finansiranje organizovanih akcija u prevenciji i sanaciji zaštite okolice,
9. izdavanje publikacija, časopisa i sprovođenje propagandnih akcija u oblasti zaštite i unapređivanja okolice.

Član 78.

Raspored sredstava iz člana 74. ovog Zakona vrši Vlada Kantona na prijedlog Savjeta za zaštitu okolice i nadležnog Ministarstva u skladu sa srednjoročnim programom i godišnjim planom, s tim da se raspodjela sredstava vrši u proporciji u kojoj su sredstva uzeta iz određene grane za zaštitu okolice.

Srednjoročni program donosi Vlada, a godišnji plan za realizaciju srednjoročnog programa donosi Ministarstvo.

Godišnji pregled korišćenja sredstava za finansiranje zaštite okolice iz stava 1. ovog člana izrađuje Ministarstvo.

Ministarstvo utvrđuje kriterije i uslove za usmjeravanje i dodjelu sredstava.

VIII. NADZOR

Član 79.

Upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Član 80.

Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega, drugih propisa, općih i pojedinačnih akata, uslova i načina rada pravnih lica i mjera zaštite okolice, na teritoriji Kantona provode inspektori zaštite okolice i drugi inspektori svaki u okviru svoje nadležnosti.

Poslove inspekcije zaštite okolice obavlja i svaki drugi radnik Ministarstva koga ovlasti Ministar.

Poslove inspekcije zaštite okolice u prvom stepenu obavlja Ministarstvo, a u drugom federalno ministarstvo nadležno za zaštitu okolice.

Član 81.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga inspektor može od odgovornog lica u pravnom licu zahtijevati da mu:

- omogući obavljanje inspeksijskog nadzora u svim radnim prostorijama, nad svim postrojenjima i uređajima i otvorenim radnim prostorima pravnog lica;
- dostavi na uvid sve podatke i dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspeksijskog nadzora;
- pruži informacije o preduzetim mjerama u vezi sa otklanjanjem utvrđenih nedostataka;
- nadzire provedbu ratifikovanih međunarodnih ugovora iz područja zaštite okolice, usklađuje i daje smjernice za rad i provedbu određenih propisa i mjera zaštite okolice.

Član 82.

Inspektor je dužan sačiniti zapisnik o obavljenom pregledu, i utvrđenom stanju, a o naređenim mjerama i radnjama donijeti rješenje.

Ako inspektor utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili drugi propis, rješenjem će naložiti mjere i dati rok za njihovo otklanjanje. Ako inspektor utvrdi da su povrijeđeni drugi zakoni i propisi čija povreda može imati uticaja na okolicu dužan je da o tome odmah

obavijestiti nadležne organe, zajedno sa njima izvrši nadzor i preduzme odgovarajuće mjere.

Jedan primjerak zapisnika odnosno rješenja se dostavlja pravnom licu kod koga je obavljen inspekcijski nadzor.

Na zapisnik o utvrđenom stanju može se staviti prigovor organu koji je odobrio inspekcijski nadzor.

Rok za stavljanje prigovora utvrđuje se zapisnikom, ali ne može biti kraći od 3 (tri) dana niti duži od 15 (petnaest) dana od dana prijema zapisnika.

Član 83.

Inspektor u Ministarstvu obavlja sve poslove inspekcijskog nadzora osim poslova koji pripadaju u nadležnost Federalnog inspektora zaštite okoline.

Član 84.

U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor nadzire naročito:

- primjenu standarda kvaliteta za sastavne dijelove okoline,
- primjenu tehničkih standarda zaštite okoline,
- praćenje stanja okoline,
- praćenje i mjerenja emisije i imisije i vođenja evidencija o tome,
- provođenje mjera zaštite okoline utvrđenih programom zaštite okoline,
- provođenje mjera zaštite okoline utvrđenih planom intervencija,
- provođenje mjera zaštite okoline utvrđenih u postupku procjene uticaja na okolicu,
- provođenje programa sanacije i praćenje njihovog učinka,
- način i uslove rada, tehničku opremljenost pravnih osoba registrovanih ili ovlašćenih za obavljanje poslova zaštite okoline,
- način vođenja zapisnika o zaštiti okoline,
- korišćenje sredstava određenih za sprovođenje mjera zaštite okoline.

Član 85.

U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor će rješenjem odrediti:

- otklanjanje u određenom roku nedostataka i nepravilnosti u radu pravnog lica, zbog kojeg je došlo ili može doći do zagađenja (štete) u okolini,
- privremenu zabranu obavljanja rada pravnog lica ili obavljanja radnji u proizvodnom postupku, korišćenja postrojenja, uređaja i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do znatnijeg zagađenja (štete) u okolini,
- zabranu obavljanja radnji u proizvodnom postupku, korišćenja postrojenja, uređaja i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do zagađenja (štete) u okolini i većim razmjerama, dok se nedostaci ili nepravilnosti u radu ne uklone.

Ukoliko nađe da je povrijeđen zakon ili drugi propis, inspektor ima prava i obaveze:

- podnijeti bez odgađanja prijavu nadležnom organu zbog vođenja postupka, odnosno izricanja zakonom ili drugim propisom utvrđene prekršajne kazne,
- predložiti nadležnom sudu brisanje iz sudskog registra one djelatnosti za koju se utvrdi da pravno lice ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom,
- preduzeti druge mjere i izvršiti druge radnje za koje je ovlašćen.

Na rješenje kojim se nalaže otklanjanje nezakonitosti ili nepravilnosti može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema rješenja.

Žalba na rješenje inspektora ne odlaze njegovo izvršenje.

Član 86.

Zapisnici o obavljenim inspekcijskim pregledima, na području Kantona, dostavljaju se Ministarstvu.

Obrazac, sadržaj i način vođenja zapisnika iz člana 82. stava 1. ovog Zakona propisuje Ministarstvo.

Inspektor podnosi izvještaj o svom radu, te ga sa prijedlogom mjera za poboljšanje zaštite okoline jedanput godišnje dostavlja Ministarstvu.

Član 87.

Inspektorska legitimacija (u daljem tekstu: legitimacija) se izdaje na osnovu akta o postavljenju inspektora.

Obrazac legitimacije i način njenog izdavanja propisuje Ministarstvo.

Član 88.

Za kantonalnog inspektora može biti postavljeno lice koje pored općih uslova ispunjava i slijedeće uslove:

- da ima visoku stručnu spremu (VII/I stepena obrazovanja-složenosti tehnološkog smjera,
- položen stručni ispit,
- najmanje 2 (dvije) godine radnog iskustva u struci.

X. KAZNE NE ODREDBE

Član 89.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

- ako ne poduzme bez odgađanja mjere za uklanjanje opasnosti i nastanak daljnje štete po okolicu i obavijesti inspektora zaštite okoline ili drugog nadležnog inspektora (član 66. stav 1. i 3.),

- ako ne poduzme mjere za sprječavanje odstupanja od upotrebe uređaja i opreme u proizvodnom postupku, ili odstupanja od proizvodnih postupaka (član 68. stav 1.),
- ako u roku koji je odredila Vlada Kantona nije izradilo sanacioni program za uklanjanje oštećenja okoline ili ako ga ne provodi (član 70.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM.

Član 90.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- ako ne osigura praćenje stanja okoline, mjerenje emisija i imisija (član 51. stav 1.),
- ako ne prati stanje okoline u vezi sa učincima sanacijskih mjera (član 52.),

- ako ne upozori o onečišćenju okoline prije stavljanja u promet proizvoda, poluproizvoda ili sirovina i njihove ambalaže (član 64. stav 1),

Za prekršaje iz stava 1 ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 do 1.500 KM.

Član 91.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

- ako ne dostavi podatke mjerenja emisija i imisija Ministarstvu (član 53.),

- ako ne vodi evidenciju o podacima važnim za zaštitu okolice i ne dostavi je nadležnim upravnim tijelima (član 61. stav 3.),
- ako pravovremeno ne obavijesti javnost o onečišćenju okolice (član 66. stav 4).

Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 92.

Propisi iz članova 63. i 86., ovog Zakona donijet će se u roku od četiri mjeseca, od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 93.

Propisi iz članova 37., 38., 40., 51., 58., 67., 69., 70. i 74. ovog Zakona donijet će se u roku od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 94.

Pravna lica uskladit će svoje poslovanje sa odredbama ovog Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 95.

Postojeći objekti i postrojenja koji ugrožavaju okolicu moraju se rekonstruisati da zadovolje propisane uslove zaštite okolice.

Ministarstvo će odrediti objekte u kojima će se izvršiti rekonstrukcija iz stava 1. ovoga člana, kao i rokove u kojima će se rekonstrukcija izvesti.

U slučaju da se obaveze iz stava 1. ovog člana ne izvrše u propisanom roku, Ministarstvo će zabraniti rad određenog objekta ili postrojenja.

Član 96.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlansko-podrinjskog kantona".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKO-PODRINJSKI

KANTON

Skupština

Broj: 01-011-215-5/98

Tuzla, 30.6.1998. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlansko-podrinjskog
kantona,

Fuad Hadžavić, v.r.

721

Na temelju poglavlja IV, odjeljak B, članka 33. stavak 1. točka e) Ustava Tuzlansko-podrinjske županije, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI OKOLICE

Prolašava se Zakon o zaštiti okolice koji je donio Sabor Tuzlansko-podrinjske županije na sjednici od 30. 6. 1998. godine

Broj: 01/1/1883/98
Tuzla, 07. 07. 1998. godine

Predsjednik
Tuzlansko-podrinjske županije
dr. Sead Jamakosmanović, v.r.

ZAKON O ZAŠTITI OKOLICE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se na području Tuzlansko-podrinjske županije (u daljem tekstu: Županije) uređuje:

- zaštita radi očuvanja okolice, smanjivanja rizika za život i zdravlje ljudi, osiguravanje i poboljšavanje kvaliteta življenja za dobrobit sadašnjih i budućih generacija,

- sustav zaštite i unapređenja okolice, mjere zaštite, postupak stavljanja pod zaštitu i upravljanje zaštićenim prirodnim dobrima, mjere i postupci zaštite od štetnih utjecaja djelatnosti za okolicu, financiranje zaštite i njezino unapređenje i organizacija vršenja poslova zaštite i unapređenja okolice.

Mjere i uvjeti zaštite prirodnih dobara i radom stvorenih vrijednosti okolice sprovode se sukladno ovom Zakonu, ako za pojedine oblasti zaštite okolice drugim zakonom nisu propisane posebne mjere zaštite.

Članak 2.

Okolica je dobro od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i Županija uživa njihovu posebnu zaštitu.

Upravljanje okolicom se provodi pod uvjetima i na način propisan ovim i posebnim zakonima.

Članak 3.

Okolica je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština, kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek.

Članak 4.

Zaštitom okolice osigurava se cjelovito očuvanje kvalitete okolice, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korišćenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okolicu, kao temeljni uvjeti zdravog i održivog razvoja.

Članak 5.

Temeljni ciljevi zaštite okolice, u ostvarivanju uvjeta za održivi razvoj jesu:

- trajno očuvanje izvornosti, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanje ekološke stabilnosti,
- očuvanje kvalitete žive i nežive prirode i racionalno korišćenje prirode i njezinih dobara,
- očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika,
- unapređenje stanja okolice i osiguravanje boljih uvjeta života.

Članak 6.

Temeljni ciljevi zaštite okolice iz članka 5. ovog Zakona postižu se:

- predviđanjem, praćenjem, sprječavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih utjecaja na okolicu,
- sprječavanjem rizika i opasnosti po okolicu,
- zaštitom i uređenjem izuzetno vrijednih dijelova okolice,
- poticanjem korišćenja obnovljivih prirodnih izvora i energije,